

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 659

din 22 iunie 2015

Prin Rapotul nr. 3219/IJ/1940/DIJ/829/DIP/2015 Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate cu privire la apărarea independenței sistemului judiciar, în legătură cu afirmațiile domnului prim-ministru Victor Viorel Ponta.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 2 iunie 2015, a fost înregistrată la Inspecția Judiciară solicitarea nr. 13107/2 iunie 2015 a Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii de apărare a independenței, sistemului judiciar în ansamblul său, cerere care a fost înregistrată la Inspecția Judiciară la ambele direcții respectiv, la Direcția de Inspecție Judiciară pentru Judecători și Direcția de Inspecție Judiciară pentru Procurori.

În actul de sesizare s-a arătat că, în cadrul emisiunii „Ora de vârf” difuzată de postul de televiziune România TV în seara zilei 1 iunie 2015, domnul prim-ministru Victor Viorel Ponta a avut o intervenție telefonică, în cadrul căreia a susținut că dacă judecătorii care au fost investiți cu soluționarea cauzei privindu-l pe _____ și alte

persoane ar fi pronunțat o soluție de achitare, ar fi fost arestați, și că procurorii acționează în mod abuziv, interferând în viața politică.

Ca urmare a acestor afirmații publice, s-a solicitat Inspecției Judiciare, în temeiul art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să efectueze verificările necesare pentru a stabili dacă și în ce măsură a fost adusă atingere independenței sistemului judiciar în ansamblul său și dacă afirmațiile făcute sunt de natură să afecteze prestigiul și credibilitatea justiției.

Din verificările efectuate de către Inspecția Judiciară rezultă următoarea situație de fapt:

Prin sentința penală nr. _____ a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dosarul nr. _____ s-a dispus, printre altele, condamnarea _____ la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prev. de _____ din Legea nr.78/2000. În baza art.71 Cod penal anterior i-a fost aplicată _____ pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 al.1 lit. a, b Cod penal anterior. În baza art.81 Cod penal anterior s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei de 1 an închisoare pe un termen de încercare de 3 ani și i-au fost puse în vedere inculpatului dispozițiile art.83 Cod penal anterior. În baza art.71 al.5 Cod penal anterior executarea pedepselor accesorii s-a suspendat pe durata termenului de încercare.

În cadrul emisiunii „Ora de vârf” difuzată de postul de televiziune „România TV”, la întrebările adresate de moderator, domnul prim-ministru Victor Viorel Ponta a afirmat ..”ați văzut ce pătesc ăia doi judecători săracii de la Curtea de Apel care au achitat-o pe doamna Marinca? Le-au scos stenograme, le fac nu știu ce. Vă dați seama că judecătoarele la _____ dacă cumva îl achitau pe _____ cred că erau și arestate acum. Au dat și ele un an cu suspendare”.

.....”Domnule, un om, cum îl cheamă pe el, _____ e acuzat de ceva și spune vă rog să mă trimiteți în fața judecătorilor, să mă judece judecătorii în această țară, sunt vinovat, mă condamnă, sunt nevinovat, mă lasă în pace. Nu, trebuie să îl arestăm, domnule, după opt ani de zile, nu știu, ce spune... De ce nu trebuie să fie judecați ...? Nu,

noi procurorii vrem să îl arestăm nu vrem să fie judecat de judecători. Sigur că nu înțelege nimeni chestia asta. Cred că ne afectează pe toți, după ce vedem că am arestat oameni pe care după aia îi achităm, ca de ce... Iar minciuna ăsta, ca domnule e protejat, nu e protejat niciun parlamentar, poate fi trimis în judecată, pot să îl trimită asta seară în judecată dacă vor, nu vor să îl trimită în fața judecătorilor. Ei vor să facem circoteca politică, nu sunt senator, nu mă întrebați, că nu votez la Senat, dar dacă mă întrebați, da, eu cred că ar trebui justiția să fie justiție, Parlamentul - Parlament. De ce trebuie să încurcăm lucrurile?”

Analizând afirmațiile anterior prezentate în raport cu dispozițiile art. 30 din Legea nr. 317/2004, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține:

Dreptul la libertatea de exprimare, care reprezintă un fundament al democrației și o condiție prealabilă pentru exercițiul altor drepturi și libertăți consacrate prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este supus unor limitări, în condițiile prevăzute în art. 10, paragraful 2 din Convenție.

Una dintre limitele dreptului de exprimare o reprezintă tocmai necesitatea garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești.

Necesitatea protecției autorității și independenței puterii judecătorești precum și a reputației judecătorilor și procurorilor, în vederea bunei funcționări a justiției, reprezintă elemente care justifică această limitare a libertății de exprimare.

Din această perspectivă, opiniile exprimate de orice persoană cu privire la activitatea justiției, dar mai cu seamă cele care aparțin unor persoane publice cu funcții de decizie, trebuie să țină seama de rolul ce revine puterii judiciare și de necesitatea de a se păstra încrederea cetățenilor în actul de justiție prin protejarea magistraților de atacurile distructive și lipsite de fundament și în special a imaginii sistemului judiciar.

Crearea unui cadru legal care să asigure respectarea independenței și aparenței de independență a judecătorilor și procurorilor reprezintă o obligație ce incumbă celorlalte două puteri, legislativă și executivă.

Această obligație se regăsește în cuprinsul mai multor documente internaționale și regionale. Astfel:

- Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului, adoptate la Milano în 1985, confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite,

precizează, la art. 1, că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”.

- Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul al VIII-lea al Organizației Națiunilor Unite stipulează la pct. 4 că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

- Recomandarea (94)12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994, prevede obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, a promova și a proteja independența judecătorilor.

- În Recomandarea CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile, se precizează că „atunci când comentează deciziile judecătorești, executivul și legislativul trebuie să evite criticile care ar submina independența puterii judecătorești sau ar slăbi încrederea publicului în justiție. De asemenea, acestea ar trebui să evite acțiuni ce pot pune sub semnul întrebării intenția lor de a respecta deciziile judecătorilor, altele decât cele prin care își manifestă intenția lor de a formula o cale de atac”.

Din această perspectivă, Plenul apreciază că declarațiile domnului prim-ministru Victor Viorel Ponta constituie o încălcare a obligației ce-i revine șefului Executivului de a asigura toate condițiile pentru respectarea, pe de o parte, a independenței și imparțialității judecătorilor și procurorilor, iar, pe de altă parte, a hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată și a soluțiilor adoptate de procurori.

Prin prisma funcției înalte în stat pe care domnul Victor Viorel Ponta o deține, Plenul apreciază că declarațiile sale, potrivit cărora judecătorii pronunță hotărâri sub presiune și de teama de a nu fi arestați sau, dacă pronunță hotărâri de achitare a unor inculpați, suportă consecințe, pot fi de natură să submineze încrederea cetățeanului în corectitudinea și eficiența actului de justiție, întrucât acestea acreditează ideea lipsei totale de independență și imparțialitate a magistraților.

De asemenea, aceste declarații decredibilizează și activitatea procurorilor, inducând în mod nejustificat în rândul opiniei publice ideea că aceasta se desfășoară în afara cadrului legal, interferând în sfera politică și servind unor scopuri oculte.

Față de argumentele prezentate, Plenul consideră că opiniile premierului în legătură cu judecătorii care s-au pronunțat în dosarul penal nr. _____ Înaltei Curți de Casație și Justiție, referirile la judecătorii care au dispus achitarea în dosarul privind pe inculpata _____ precum și aprecierile la activitatea procurorilor sunt lipsite de suport factual, sunt natură să aducă atingere independenței, imparțialității și reputației profesionale a magistraților precum și prestigiului justiției prin subminarea încrederii cetățenilor în corectitudinea actului de justiție, sens în care urmează a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relația cu mass-media din cadrul Consiliului.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1. Afirmările domnului prim-ministru Victor Viorel Ponta în cadrul emisiunii „Ora de vârf” difuzată de postul de televiziune România TV din data de 1 iunie 2015, în cuprinsul căroră a făcut referire la magistrații implicați în soluționarea cauzei penale privindu-l pe domnul Liviu Dragnea, sunt de natură să aducă atingere independenței sistemului judiciar.

Art. 2. Emiterea unui comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relația cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în sensul concluziilor notei Inspecției judiciare.

Art. 3. Prezenta Hotărâre nr. 659/22.06.2015 a Plenului Consiliului superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare și Biroului de informare publică și relația cu mass-media.

Data în București, la data de 22 iunie 2015

Președinte,

Judecător Marius Badea TUDOSE

